ANUL VI. No.—1532 EDIŢIA A DOUA MERCURI 26 MAIU 1893.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucureştî la casa Administraţieî
Din *Judeţe* şi *Streinătate* prin mandate postale
Un an în ţară 30 leî; în streinătate 50
Şease lunî „ 15 „ „ „ 25
Treî lunî „ 8 „ „ „ 13

Un număr în streinătate 15 banî

MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferestĭ Române de cuĭŭ strein în casă
V. Alecsandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCURESCI şi JUDEŢE se primesc:
NUMAI la ADMINISTRAŢIE
din Străinĕtate, direct la administraţie şi la toate oficiele de publicitate.
Anunciurî la pagina IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leî „
„ „ „ II . . . . 8,— „ „
Inserţiunele şi Reclamèle 3 leî rândul.
La Paris, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
No. 3 — STRADA BISERICA ENI — No. 3.

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
No. 3 — STRADA BISERICA ENI — No. 3.

EL ESTE CAPUL ARMATEI

Articolul 93 al Constituţiuneĭ noastre, vorbind de puterile acordate Suveranuluĭ, zice la alineatul al 10-lea: —*El este Capul putereĭ armate.*

Nu este admisibil că legiuitorii din 1866 aŭ voit a conferi un titlu onorific Suveranuluĭ proclamându-L, în pactul nostru fundamental, de *Cap al putereĭ armate.*

Membriĭ Constituanteĭ din 1866 aŭ voit de sigur a pune armata, în afară de zilnicele fluctuaţiunĭ politice, dându-ĭ ca şef suprem pe Suveranul ţĕreĭ.

Nobilă şi măreaţă misiune! — dar e bine — maĭ ales în împrejurările actuale — să cercetăm întrebuinţarea ce M. Sa Regele a făcut de acest drept ce I s'a conferit.

Nimĕnuĭ — nicĭ chiar mie — nu i-a trecut vre-odată prin minte de a face pe *Capul putereĭ armate* solidar, saŭ chiar responsabil de mişeleştile asasinate, de odioasele sĕlbătăciĭ comise de uniĭ membri aĭ acesteĭ marĭ familiĭ, care poartă numele de *armată.*

Dar când aceste mişeleştĭ asasinate, aceste odioase sĕlbătăciĭ aŭ intrat în domeniul public, în cât nu se poate admite ca ele să nu fi ajuns la cunoştinţa *Capuluĭ putereĭ armate*, nu are oare orĭ cine dreptul de a se întreba: — *Ce face Suveranul cu dreptul ce I s'a conferit prin alineatul 10 al articoluluĭ 93 din constituţiunea noastră?*

Căcĭ, orĭ ce s'ar zice, ministrul de rezbel este, ca şi ceĭ-lalţĭ miniştri, un consilier al Coroaneĭ, căruia i s'a încredinţat administraţiunea fondurilor destinate întreţinereĭ armateĭ, *şi nimic maĭ mult*; — căcĭ ar fi culmea umilireĭ de a-şi închipui un moment măcar că mueraticul general Lahovary este şeful armateĭ noastre.

Aceste stabilite, într'un mod neîndoelnic, cum se face că M. Sa nu a intervenit, cu dreptul Sĕŭ de *Cap al putereĭ armate*, când a auzit că un locotenent şi un sergent-major sunt acuzaţĭ că aŭ asasinat treĭ săteni, pe malul Prutuluĭ?

Inconscientul de la interne a putut promite o anchetă şi în urmă a nu ţinea promisiunea sa; cinicul de la justiţie a putut refuza o anchetă pe care o cereaŭ nu numaĭ ziarele din opoziţie, dar chiar un organ conservator independent; însă nu era oare de datoria *Capuluĭ putereĭ armate*, pentru prestigiul acesteĭ marĭ familiĭ care se cheamă *armata*, de a interveni şi de a pretinde o anchetă conştiincioasă, imparţială?

Această anchetă ar fi avut de rezultat: — saŭ pedepsirea, cu cea maĭ mare severitate, a locotenentuluĭ şi a sergentuluĭ-major, saŭ pedepsirea, cu ultima asprime, a ziaristuluĭ care a aruncat o aşa gravă acuzaţiune, asupra a douĭ membri aĭ armateĭ, care are de şef suprem pe Suveranul ţĕreĭ.

In locul ancheteĭ, ce am vĕzut noĭ? Ce a vĕzut întreaga armată?

Am vĕzut pe *Capul putereĭ armate* iscălind două decrete ce I-s'a prezentat de generalul-protector al tuturor fustelor din mahalalele Bucureştilor.

Cel d'întâiŭ înainta pe locotenent la gradul de căpitan.

Cel de al doilea punea pe pieptul sergentuluĭ-major medalia *Serviciuluĭ credincios.*

Las pe militariĭ oneştĭ, carĭ datoresc gradele lor munceĭ şi merituluĭ, să facă aprecierile ce le vor crede drepte asupra moduluĭ cum *Capul putereĭ armate* a făcut uz de dreptul Sĕŭ, în această afacere.

In ziarul, a căruia direcţiune politică o am, s'a acuzat pe. . . . . . . — voiŭ zice astăzĭ, dar numaĭ astăzĭ — moştenitorul tronuluĭ român, care comandă un batalion de vînătorĭ, că a tras două palme unuĭ soldat, care greşise în front o mişcare.

Ce trebuia să facă guvernul faţă cu această acuzare?

Daca ea este dreaptă, datoria guvernuluĭ era să o dea uităreĭ, aruncând asupra eĭ bine-făcătoarea muşama conservatoare.

Daca ea este falşă, guvernul era dator să mĕ dea în judecată pentru ofensa aruncată moştenitoruluĭ tronuluĭ român.

Şi să nu-mĭ zică inconscientul de la interne şi cinicul de la justiţie că, dându-mĕ în judecată, s'ar expune la o achitare, pe care aşĭ obţine-o, dacă aşĭ fi trimes înaintea juraţilor — *Justiţia populară*, — achitare care ar compromite prestigiul moştenitoruluĭ tronuluĭ român.

Astăzĭ tribunalele ordinare, chemate a mĕ judeca, nu pot de cât să mĕ condamne.

In loc de a alege una din aceste două procedărĭ, ce a făcut guvernul, saŭ maĭ bine zis, ce a făcut mueraticul general de la rezbel?

A chemat pe maiorul Cocea, şi i a ţinut următorul mic discurs: — *Maiorule dragă!* — trebuea drăgostit, căcĭ îĭ cerea o mişelie — *Beldimanŭ nu-mĭ dă pace în* Adevĕrul, *a divulgat maĭ multe secrete ale mele, profită de informaţia privitoare la prinţul Ferdinand şi du-te, cu toţĭ ofiţeriĭ batalionuluĭ, în redacţia ziaruluĭ, şi trage o bătae atât luĭ Beldimanŭ cât şi redactorilor carĭ îl încunjoară.*

Zis şi făcut.

Faţă cu această odioasă sĕlbăticie, ce a făcut M. Sa cu dreptul Sĕŭ de *Cap al putereĭ armate?*

Nimica! — Ce va face?

Va iscăli de sigur, într'un viitor foarte apropiat, un decret prezintat de afemeiatul general de la rezbel, şi a doua zi *Monitorul Oasteĭ* va publica înaintarea maioruluĭ Cocea la gradul de loc.-colonel.

Las pe militariĭ oneştĭ, carĭ datoresc gradul lor munceĭ şi merituluĭ, să facă aprecierile ce vor crede drepte asupra moduluĭ cum a făcut şi cum face uz de dreptul Sĕŭ, în această afacere, Acela de care art. 93 (alin. 10) zice:

El este Capul putereĭ armate.

Alex. V. Beldimanŭ.

TELEGRAME

VIENA, 24 Maiŭ. — Delegaţiunea ungară a terminat discuţiunea generală a bugetuluĭ ordinar al resboiuluĭ. Ministrul a arĕtat necesitatea de a spori chiar în timpul de pace efectivul ofiţerilor pentru a satisface trebuinţele în timp de rĕsboiŭ.

PARIS, 24 Maiŭ. — Statuia luĭ Rinaudot, creatorul „Gazeteĭ", primul ziar francez, a fost inaugurată azĭ dinaintea uneĭ marĭ afluenţe. — Maĭ multe discursurĭ s'aŭ pronunţat. D. Dupuy a exprimat gratitudinea şi admiraţia sa pentru filantropul şi creatorul preseĭ, care este un organ indispensabil al vieţiĭ publice într'o ţară liberă. — Un delegat al preseĭ străine a depus o coroană.

MADRID, 4 Maiŭ. — Corespondenţa zice că nu este nicĭ o teamă de turburărĭ la Cuba, cu toată presenţa a câtor-va piraţĭ. S'aŭ luat toate măsurile de precauţiune.

O manifestaţie a avut loc ierĭ la Pampeluna în favoarea privilegiilor Navareĭ. Spiritele sunt foarte întărîtate.

Trupele sunt consemnate.

PARIS, 24 Maiŭ. — D. Constans a zis, în discursul ce a pronunţat la Tuluza, că adversariĭ republiceĭ depunênd armele, trebue acum organizată Republica şi a se primi relaţiĭ fără a le încredinţa puterea. Franţa vrea să se servească de puterea sa pentru a asigura binele tutulor, precum şi pacea cu menţinerea integrală a drepturilor sale, pe care e hotărîtă a face să fie respectate pretutindenĭ şi de toţĭ.

Ziarele relevează importanţa discursuluĭ D-luĭ Magnard (dreapta), care a zis că raliaţiĭ pot să aibă în acest moment un şef dacă vor.

LONDRA, 24 Maiŭ. — Ziarele engleze sunt satisfăcute de declaraţiile D-luĭ de Kalnoky.

Standard zice că e ceva noŭ de a auzi de la nişte autorităţĭ atât de înalte ca D. de Kalnoky, că necesitatea marelor armamente ar putea să scază cu timpul. Se crede că această opiniune e bazată pe tendinţele pacifice ale Ţaruluĭ.

SATIRA ZILEI

Sat cu.... câinĭ

Calitatea de adversarĭ aĭ guvenruluĭ nu ne împiedecă de a da dreptate ziarelor sale, atuncĭ când ele o aŭ.

De pildă, astăzĭ suntem siliţĭ să recunoaştem că *Constituţionalul*, cel maĭ *serios* şi cel maĭ *curat* românesc ziar guvernamental, este şi cel maĭ iubitor de adevĕr. Ce voiţĭ? Ne costă mult mărturisirea asta, dar n'avem încotro. Dacă are omul dreptate, trebue să-ĭ o dăm, căcĭ altfel am fi expuşĭ a ne vedea numiţĭ magistraţĭ de guvernul conservator.

Constituţionalul, într'un articol de polemică, intitulat *sĕrmană libertate!* caută să dovedească că guvernul actual n'a făcut nicĭ un rĕŭ preseĭ, ci că faptele sale, pe care opoziţia le califică de atentate în potriva libertăţeĭ preseĭ, n'aŭ avut alt scop de cât de a dovedi că, sub conservatorĭ, România nu e un sat fără câinĭ. Atât şi nimic maĭ mult.

Iată dovadă:

. . . . . . După părerea *Voinţeĭ*, **România trebue lăsată ca un sat fără câinĭ**, unde cel dintâiŭ venetic să poată scrie ce i-o plăcea, insultând pe Rege şi pe Capul Bisericeĭ, pe fruntaşiĭ politicĭ, Parlament, armată, popor, orĭ-ce. Deplângem starea de judecată a *Voinţeĭ*.

Gazeta luĭ Dichter are perfectă dreptate: nicĭ un om cu mintea sănătoasă nu poate susţine, că avênd pe conservatorĭ în capul afacerilor, România e sat *fără* câinĭ.

Faptele guvernuluĭ o dovedesc cu prisosinţă. Ele dovedesc că avem în sat la noĭ câinĭ de toate speciile: de ceĭ carĭ latră fără să muşte, de ceĭ carĭ muşcă pe furiş fără să latre, zăvozĭ de stână şi picĭ de salon, buldogĭ şi copoĭ, ogarĭ şi prepelicarĭ, toţĭ aparţinênd aceluiaşĭ stăpîn, toţĭ purtând aceeaşĭ zgardă cu aceeaşĭ medalie.

Maĭ mult, cu creşterea căldureĭ, turbarea face pustiirĭ în rêndurile acestor paznicĭ aĭ bugetuluĭ şi aĭ dinastieĭ. Cea din urmă dovadă despre existenţa acesteĭ boale primejdioase şi molipsitoare este năvălirea unora dintre *carlinii* regimuluĭ în redacţia noastră. Noroc că faptul de a fi duşmanĭ aĭ guvernuluĭ şi aĭ dinastieĭ ne face imunĭ în contra hidrofobieĭ guvernamentale şi dinastice.

Expulzarea celor treĭ tinerĭ de la ziarele opoziţieĭ a fost primul indiciŭ al turbăreĭ specieĭ canine, a căreĭ existenţă ţine s'o invedereze *Constituţionalul*. Condamnarea D-lor Dioghenide şi Dr. Kiţu, arestarea D-lor Brădeanu şi Popescu aŭ dovedit progresele uriaşe ale boaleĭ, iar atentatul mişelesc în contra redacţiuneĭ noastre e dovada paroxismuluĭ.

Desnodămêntul fatal e aproape.

Specia canină, care păzeşte tronul şi bugetul, nu maĭ are multe zile şi, ceea ce e maĭ trist pentru dênsa, D-rul Babeş e incapabil de a o scăpa, cu toate cunoştinţele şi descoperirile sale în domeniul turbăreĭ.

Prin urmare, *Voinţa* să-şĭ aducă aminte, orĭ de câte orĭ va fi scandalizată de vre un fapt al guvernuluĭ saŭ al acoliţilor sĕĭ, de cuvêntul înţelept al ziaruluĭ luĭ Dichter: *Când sunt conservatoriĭ la putere, nu ne putem plânge, că nu sunt câinĭ..... în satul M. Sale.*

Azĭ avem un sat cu câinĭ turbaţĭ, nu câinĭ de rênd!

Satyr.

Atentatul de la 20 Maiu si Presa

Voinţa Naţională.

In ziua de 20 Maiŭ (1 Iunie), guvernul aşa zis conservator 'şĭ a înscris încă o dată memorabilă în istoria ruşinilor sale: Jouĭ, corpul ofiţeresc al batalionuluĭ de vînătorĭ, pus sub comanda Principeluĭ Moştenitor al Românieĭ, a călcat, ca o bandă de făcătorĭ de rele, redacţia unuĭ ziar şi aŭ maltratat în modul cel maĭ brutal pe directorul şi redactorul aceluĭ ziar, eĭ douĭ-spre-zece oamenĭ înarmaţĭ în contra douĭ oamenĭ surprinşĭ şi fără arme.

Cine poartă rĕspunderea acestuĭ act barbar şi nemaĭ pomenit? Ce semnifică această agresiune miserabilă, făcută cu premeditare de corpul ofiţeresc al unuĭ batalion sub comanda maioruluĭ sĕŭ? Pentru a rĕspunde la această întrebare, trebue să analisăm maĭ întâiŭ faptele ast-fel cum s'aŭ petrecut, cu toată răceala, cu toată nepărtinirea, ce se cuvine în nişte împrejurărĭ atât de grave.

In 16/28 Maiŭ, redacţia ziaruluĭ *Adevĕrul* primeşte o denunţare scrisă, în care autorul pretinde că ar fi vĕzut cum Principele Ferdinand a lovit pe un soldat în timpul esercitiilor. In aceiaşĭ scrisoare pe care o avem înaintea noastră, se maĭ spune că principele a ordonat tot odată ca soldatul să scoaţă raniţa şi a pus-o el însuşĭ, pentru a vedea dacă raniţa împiedică mişcarea ce se esecuta. Acest din urmă detaliŭ este esact după spusele ofiţerilor.

Ziarul *Adevĕrul* s'a grăbit să publice acea informaţie în numĕrul sĕŭ, apărut Marţĭ, cu data de Miercurĭ 19 Maiŭ.

Nu putem de cât să regretăm această grabă, căcĭ faţă cu gravitatea faptuluĭ, era negreşit datoria redacţieĭ de a cerceta maĭ întâiŭ dacă acea denunţare avea vre-un temeiŭ saŭ nu.

A doua zi, D-niĭ maior Cocea, căpitanul Dimitriu şi locotenentul Boboc, vin la redacţia ziaruluĭ şi daŭ ca martorĭ ocularĭ, o desminţire formală ştireĭ în chestiune. După cererea lor, redacţia *Adevĕrul* a publicat în ediţia a doua a ziaruluĭ, apărută în aceiaşĭ zi, cu data de Joĭ 21 Maiŭ, următoarea rectificare:

„D-niĭ maior Cocea, căpitanul Dimitriu şi locotenentul Boboc s'aŭ presentat la redacţia noastră şi ne-aŭ afirmat pe parola lor de onoare că Prinţul Ferdinand, comandant al acestuĭ batalion, nu a lovit pe nicĭ un soldat, precum s'a scris ierĭ într'o informaţiune, apărută în ziarul nostru. Faţă cu declaraţiunea acestor ofiţerĭ, nu putem de cât a recunoaşte că informatorul nostru a fost indus în eroare, şi din partea noastră rectificăm informaţiunea noastră pe baza afirmaţiuneĭ acestor domnĭ ofiţerĭ.

Esplicaţiunea asupra acestuĭ incident s'a urmat între maiorul Cocea şi directorul *Adevĕ uluĭ*, D. A. V. Beldimanŭ, fără nicĭ o iritare şi în termenĭ politicoşĭ şi liniştiţĭ. Nimic în atitudinea maioruluĭ nu indica *„indignaţiunea"* ce era să izbucnească după publicarea aceleĭ desminţirĭ. Am reprodus'o textual pentru ca opinia publică să poată judeca, dacă era suficientă saŭ nu, şi dacă directorul *Adevĕruluĭ* nu s'a gărbit a retracta o ştire care i-se dovedise că era greşită. Afacerea părea terminată.

Joĭ, pe la orele cincĭ, pe când se închideaŭ Corpurile legiuitoare, maiorul Cocea revine la redacţia ziaruluĭ, de astă-dată însoţit şi de maĭ mulţĭ locotenenţĭ şi sublocotenenţĭ, în total douĭ-spre-zece ofiţerĭ. Maiorul declară cu un ton poruncitor şi agresiv, care contrasta cu atitudine sa liniştită din ajun, că desminţirea apărută nu'l satisface şi că cere publicarea unuĭ alt text, adus de dânsul. Discuţiunea se înăspreşte. Maiorul pretinde că ofiţeriĭ nu-şĭ dăduse în ajun parola lor de onoare, când afirmaŭ că Principele Ferdinand n'a lovit un soldat. E în vederat că stârnind o discuţiune asupra chestiuneĭ de a şti, dacă ofiţeriĭ dăduse saŭ nu *parola lor de onoare*, maiorul Cocea căuta numaĭ un pretext pentru a provoca un conflict. Căcĭ ce noimă poate avea discuţiunea asupra acestuĭ punct? Oare retrăgând Joĭ parola de onoare, dată Mercurĭ, maiorul voia să dea a înţelege, că totuşĭ ar putea să fie ceva adevĕrat în faptul atribuit Principeluĭ Ferdinand, şi că ofiţeriĭ n'ar dori să acopere prin parola lor de onoare desminţirea din ajun? De sigur că nu aceasta putea să fie intenţia lor. Atuncĭ ce însemnează vorbele, mereŭ repetate de maiorul Cocea şi de ceĭ-l'alţĭ ofiţerĭ, că nu 'şĭ dăduse parola de onoare? Insemnează că neştiind cum să ajungă la atentatul premeditat, a imaginat un pretext nedemn care caracterizează întreaga lor purtare.

In tot timpul acesteĭ discuţiunĭ, directorul *Adevĕruluĭ* stătea în faţa maioruluĭ Cocea, şi cât timp a stat ast-fel, maiorul nu a îndrăznit să'l atingă. In fine D. A. V. Beldimanŭ se aşează la masă ca să citească textul noueĭ desminţirĭ, presentată de ofiţerĭ, şi cu un creion începu să facă oare-care schimbărĭ de redacţie, voind să vadă dacă n'ar găsi o formulă care să pună un capăt reclamaţiilor, de alt-mintrelea nejustificate ale ofiţerilor.

Atuncĭ se petrecu faptul brutal şi mişelesc, neauzit din partea unuĭ ofiţer: Bĕtrânul, cetind şi scriind cu capul plecat asupra meseĭ, primeşte de odată de la maiorul Cocea o puternică lovitură de pumn în ochiul stâng, care-l orbeşte pentru moment. Astfel şi modul agresiuneĭ poartă stigmatul celeĭ maĭ infame laşităţĭ.

Fapta eroică a maioruluĭ Cocea este pentru ceĭ-lalţĭ ofiţerĭ, semnalul ataculuĭ D. Roman, redactorul *Adevĕruluĭ*, este crunt maltratat şi rănit la cap de către numeroşiĭ ofiţerĭ, carĭ se aruncară asupra luĭ.

D. A. V. Beldimanŭ, cu ochiul sîngerând, cu o rană la nas, îşĭ caută ochelariĭ căzuţĭ, fără de care aproape nu poate vedea. In acelaşĭ timp maiorul Cocea îşĭ scoate sabia din teacă, punêndu-se astfel în poziţie de apărare, în contra unuĭ om care nu avea de cât un condeiŭ în mână. După sĕvêrşirea acestuĭ atentat odios, ofiţeriĭ plecară repede în birjile ce-ĭ aşteptaŭ la scară.

* * *

Faptele vorbesc de sine. Nimenĭ nu va crede că ofiţeriĭ împinşĭ de o indignaţiune iresistibilă din causa ofenseĭ făcută principuluĭ Ferdinand aŭ voit să protesteze în contra acesteĭ ofense şi aŭ mers în aprinderea lor până a-şĭ uita şi onoarea epoletelor.

Maĭ întâiŭ *Adevĕrul* a publicat adeseorĭ atacurĭ mult maĭ grave, mult maĭ violente în contra principeluĭ Ferdinand şi eĭ nu s'aŭ mişcat.

Şi dacă eĭ într'adevĕr simţeaŭ o indignare sinceră în contra acestor atacurĭ, eraŭ mişcaţĭ de un devotament fără margine pentru comandantul batalionuluĭ lor, de sigur că eĭ nu ar fi recurs nicĭ odată la nişte mijloace sĕlbatice şi nedemne, carĭ departe de a apăra onoarea atacată a principeluĭ moştenitor, nu pot de cât să L compromită în opinia publică a ţăreĭ. Nu există dar pentru purtarea incalificabilă a acestor ofiţerĭ nicĭ măcar aparenţa uneĭ scuze. Sub cuvînt de a se constitui din iniţiativa lor proprie şi fără nicĭ un mandat apărătorĭ aĭ principeluĭ Ferdinand, eĭ s'aŭ transformat în nişte bătăuşĭ ordinarĭ. Aceasta este inadmisibil; şi trebue să ne ridicăm din toate puterile noastre în contra unor acte anarhice, care nu-şĭ pot avea locul într'un stat civilizat. Dacă aceştĭ Domnĭ ar fi fost anume puşĭ ca să compromită prestigiul ce Moştenitorul Coroaneĭ trebue să aibă în faţa ţăreĭ, nu ar fi putut să procedeze altmintrelea de cât cum aŭ făcut-o.

Dar ceea ce este încă maĭ odios în această afacere este rolul guvernuluĭ aşa zis conservator şi dinastic. In loc de a-şĭ face datoria, luând el în mână apărarea prestigiuluĭ principeluĭ Ferdinand cu mijloacele legale, de care dispune, ministerul tolerează şi împinge pe sub mână la actele anarhice pe care le-am înfierat. Vom do-

vedi, într'un articol viitor, că persoana principeluĭ moştenitor a servit în cazul de faţă numaĭ ca un pretext pentru a satisface nişte pofte brutale de rĕzbunare personală ale puternicilor zileĭ în contra directoruluĭ *Adevĕruluĭ*.

Lupta:

Joui, pe la ora 5 dopĕ amiaz ofiţeriĭ batalionuluĭ I iŭ de vînătorĭ de sub comada prinţuluĭ moştenitor, în frunte cu al 2-lea comandant. maiorul Cocea, aŭ năvălit în redacţia *Adevĕruluĭ* şi aŭ lovit pe D-niĭ Beldimanŭ, Roman, Jecu şi Reiŭ.

Protestăm din toate puterile noastre contra acestuĭ mişelesc atentat, pe care nu avem cuvinte ca să'l vestejim în destul. Un act din cele maĭ sălbatice şi maĭ odioase, comis în condiţiunĭ desgustătoare.

Un corp ofiţeresc care să duce într'o redacţie să bată treĭ oamenĭ dezarmaţĭ, ca să lovească pe un bătrîn ziarist, în imposibiltate de a rĕspunde la nedemna lor agresiune, aceasta este purtarea cea maĭ odioasă a acestuĭ atentat mişelesc!

Maiorul Cocea, tipul linguşitoruluĭ, al lacheuluĭ, omul nul şi servil, a perdut până într'atâta simţul de demnitate în cât a mers până a da un pumn bătrînuluĭ Beldimanŭ.

Pe confratele nostru Ion. N. Roman 'l-a lovit la ochiul drept cu un obiect de plumb, aşa de tare că sângele a început să curgă şi falca întreagă s'a umplut la moment.

Această barbarie întrece orĭ ce margine. Aceasta dovedeşte că bravĭ cavalerĭ, s'a dus la redacţie hotărîţĭ să stâlcească în bătăĭ, să nimicească.

Şi cum oare n'ar avea curagiu să comită asemenea fapte, când impunitatea le este asigurată?

Maĭ întâĭ prin faptul că se adun douăzecĭ, şi atac prin surprindere oamenĭ dezarmaţĭ, sunt sigur că aŭ să vie victorioşĭ, apoĭ dacă chiar comit mişelia fără ştirea autorităţilor superioare, ceea-ce nu credem că săs e întâmple vre-o dată, sunt trimeşĭ din naintea tribunalelor militare, carĭ 'ĭ achită cu entusiasm.

Atentatul de la *Adevĕrul* nu este cel d'întâiŭ. Multă lume a fost atacată de bande de ofiţerĭ. Nicĭ o dată nu s'a găsit un consiliŭ de rĕsboiŭ care să-ĭ condamne. Autorităţile superioare militare sunt tot-d'a-una încunoştiinţate de ora când atentatul se va săvîrşi, ba de multe orĭ ficsează ele ora.

Nu sunt doĭ anĭ de când clubul militar devenise un loc de intrunire în care un l.-colonel, haranga ofiţerimea pentru a se transforma în bandă şi a ne ataca pe noiĭ

Toate garnizoanele eraŭ invitate să adere la această asociaţiune de bătăuşĭ şi nimenĭ nu s'a ridicat să pue capăt acestuĭ scandal.

Prin urmare, ar fi să fim prea naivĭ dacă am veni să cerem pedepsirea nenorociţilor carĭ aŭ comis nedemnul atentat de la *Adevĕrul*. Toată lupta noastră trebuie îndreptată în contra justiţieĭ excepţionale, noĭ trebue să luptăm pentru ca delictele de drept comun comise de militarĭ să fie date în competinţa tribunalelor civile.

Numaĭ ast-fel vom putea tempera pe aceştĭ domnĭ, carĭ azĭ, sigurĭ de impunitate, se dedeaŭ la cele maĭ odioase, la cele maĭ sălbatice atentate.

Până când vom obţine aceasta ce e de făcut?

Până atuncĭ trebue să fim gata ca să respingem orĭ ce atentat de soiul celuĭ comis la *Adevĕrul*.

Un exempiu bun, va servi multora.

ATENTAŢ

Joĭ noaptea, doĭ indivizĭ necunoscuţĭ aŭ atentat la viaţa D-luĭ Jitianu, pricher din comuna Pleşcoiu, judeţul Buzĕŭ, trăgênd cu puşca maĭ multe focurĭ pe fereastra caseĭ numituluĭ. Din fericire n'a lovit pe nimenĭ, D. Jitianu lipsea de acasă.

Se afirmă, spune *Gazeta Buzĕuluĭ*, că autorul intelectual al acestuĭ atentat criminal este D. Băuică Dumitrache, fostul primar al comuneĭ Pleşcoiŭ, pe care ministerul l'a revocat după mărturisirea D-luĭ Jitianu şi a altora că a făcut propagandă contra legeĭ maximuluĭ.

Experienţa nenorocita

Paloda din Bârlad este informată că la casarma pompierilor din acest oraş s'a petrecut un fapt de o mare gravitate, care denotă şi maĭ mult causele pentru care soldaţiĭ noştri dezertează din armată.

Iată faptul cum i se relatează;

Un soldat din ordinul şefilor sĕĭ faţă fiind şi aceştia, din turnul Sf. George ce servă şi ca observator de foc, a sărit de la o înălţime ca 25 metri, într'o pânză ţinută la picioarele turnuluĭ de maĭ mulţĭ soldaţĭ. Aceasta, se zice, ca esperienţă, dacă poate să fie vre-un pericol pentru cel care a sărit jos.

Sĕrmanul soldat în căderea sa s'a asfixiat şi 'şi-a fracturat coastele şi picioarele. Din acel moment soldatul zace bolnav şi nu maĭ poate vorbi.

Procesul Memorandului Românilor

Tribuneĭ din Sibiu i-se depeşează din Rodna veche:

Membrul comitetuluĭ naţional preotul Gherasim **Domide** citat fiind s'a presentat erĭ înaintea judeluĭ instructor şi a pretins ascultare în limba româneasaă şi redigerea procesuluĭ verbal în aceeaşi limbă. Respingându-i-se însă cererea, pe lângă insinuarea apelaţiuniĭ, a refusat orĭ-ce rĕspuns.

*

In ziua de Sf. Constantin şi Elena, judele de instrucţie Gödri însoţit de un actuar a plecat la Rĕşinarĭ pentru a asculta pe D-nul **dr. D P. Barcianu**, profesor şi membru în comitetul partiduluĭ naţional. D. dr. Barcianu, reconvalescent fiind, petrece de vr'o câte-va zile la ţară.

Judele de instrucţie Gödri se adresează în limba românească, pe care o vorbeşte foarte rĕŭ, către D. Barcianu. Intrebările puse consună întru toate cu cele adresate celor-l'alţĭ membri deja ascultaţĭ. Vĕzênd că judele dictează în limba maghiară la protocol rĕspunsurile date, D. Barcianu protestează şi cere ca rĕspunsurile sale să fie trecute în procesul verbal aşa percum le dă în limba sa maternă. Judele declară că nu poate să împlinească cererea şi continuă cu dictarea.

D. Barcianu recunoaşte că a luat parte la conferenţa naţională din 20 şi 21 Ianuarie 1892, precum şi la şedinţa comitetuluĭ executiv din 25 şi 26 Maiŭ 1892, unde s'a stabilit textul definitiv al Memoranduluĭ pregătit de maĭ înainte, şi tipărirea şi distribuirea luĭ. Nu stă în nicĭ un raport cu tipografia „Institutuluĭ Tipografic“ şi D-sa personal n'a distribuit exemplare, însă primeşte întreaga rĕspundere pentru cuprinsul Memoranduluĭ, tipărirea şi rĕspândirea luĭ şi nu recunoaşte a fi comis vre-un delict prin aceasta.

Judele şi actuarul, care ambiĭ vorbesc foarte prost româneşte, se încearcă a tălmăci în româneşte procesul verbal luat, scusându-se că la primăria din Rĕşinarĭ n'ar fi găsit pe nimenĭ, care să le facă traducerea. D. Barcianu roagă pe ambiĭ Domnĭ să nu se maĭ trudească în zadar cu traducerea, că d-sa nu recunoaşte nicĭ depunerile dresate în limba maghiară, cu atât maĭ puţin acest fel de traducere necorectă drept deposiţiile sale, şi prin urmare trebue să refuse iscălitura sa.

Luând act despre aceasta, judele închee procesul şi D. Barcianu iĭ observă să-şi păstreze bine actele, ca să nu-ĭ maĭ fie „furate“.

D. Gödri se arată foarte indignat de scorniturile şi minciunile preseĭ maghiare.

Se ştie că ziarele ungureştĭ acuzaseră acum câte-va zile pe comitetul naţional român că ar fi furat actele procesuluĭ de la judecătorul Gödri. Vĕzând însă urîta impresie şi scârba care a produs-o chiar între ungurĭ această odioasă calomnie, ele revin astă-zĭ şi declar că „aŭ fost induse în eroare“.

*

Pester Lloyd primeşte din Cluj ştirea telegrafică, că recursul D-luĭ Coroianu contra hotărîriĭ judeluĭ de instrucţie că nu l'a ascultat în limba română a fost respins de tribunal.

*

Intre ceĭ carĭ vor maĭ fi daţĭ judecăţiĭ, ziarele ungureştĭ citează şi pe tînĕrul dar energicul agitator Aurel Popovicĭ, cunoscutul student român din Graz.

INFORMAŢIUNI

Incunoştiinţăm pe toţĭ abonaţiĭ şi corespondenţiĭ noştri că Redacţia şi Administraţia ziaruluĭ nostru, s'a mutat în strada Biserica Eni No. 3.

Azĭ se judecă la Tribunalul de Ilfov secţia II opoziţia făcută de D-niĭ Dioghenide şi Dr. Kiţu la sentinţa aceluĭ tribunal prin care aŭ fost condamnaţĭ în lipsă, cel întâiŭ la un an jumătate închisoare şi cel al doilea la treĭ lunĭ închisoare pentru nişte pretinse delicte de ultragiĭ aduse unor comisarĭ de poliţie la 5 Aprilie.

Atentatul de la 20 Maiŭ şi presa

Voinţa Naţională de aseară într'un articol intitulat *totul se esplică* ocupêndu-se de atentatul de la 20 Maiŭ dovedeşte cu citaţiĭ din gazetele guvernamentale că guvernul a înscenat atentatul ofiţerilor.

* * *

Lupta, organul radical, prin pana primuluĭ sĕŭ redactor D. Const. C. Bacalbaşa spune că conservatoriĭ dezonorează armata.

* * *

Românul dezaprobă în revista sa murdarele articole din *Timpul* şi *L'Indépendance*.

* * *

La Patrie dezaprobă atentatul de la 20 Maiŭ.

* * *

L'Indépendance înjură din noŭ.

* * *

Resboiul dezaprobă atentatul.

La examenul pentru ocuparea catedreĭ de limba Română de la liceul din Focşanĭ candidează D-niĭ Ovidiŭ Densuşianu suplinitorul catedreĭ şi Scobac profesor în Botoşanĭ.

Comisiunea e compusă din D-niĭ B P. Haşdeŭ, preşedinte, C. Dimitrescu-Iaşĭ şi I. Bogdan, membri.

D. general Jak Lahovary a plecat la Paris pentru o lună de zile.

Interimatul ministeruluĭ de rĕsboiŭ va fi ţinut în acest timp de D. Al. Lahovary, ministru de externe.

La 1 Iunie vor pleca şi D-niĭ Cons. Olănescu, ministrul lucrărilor publice şi P. P. Carp ministrul domeniilor.

Interimatul lucrărilor publice va fi ţinut de D. A. Marghiloman şi interimatul domeniilor de D. M. Ghermani.

Regina Natalia după ce va petrece câtva timp la Sinaia, va pleca la Petersburg şi apoĭ la Biaritz.

Azĭ dimineaţă aŭ sosit în Capitală, venind din Iaşĭ, prinţul Ferdinand şi D-niĭ P. P. Carp şi Take Ionescu. D. L. Catargiu încă n'a sosit.

Trupa franceză de operete, sub conducerea D luĭ Claudius, dă astăzĭ o reprezentaţie în Buzĕŭ. Zilele acestea va sosi în Capitală, unde va da reprezentaţiunĭ timp de două lunĭ de zile în grădina *Blaremberg* (terasa austro-ungară).

Candidaţiĭ carĭ aŭ reuşit la examenul de institutor, ţinut în capitală la 30 Martie a. c. aŭ fost numiţĭ zilele trecute de ministru, cu titlu provisoriŭ pe ziua de 1 Maiŭ, la catedrele ce suplinesc.

Ceĭ ce n'aŭ catedre de suplinit sunt numiţĭ pe ziua de 1 Septembrie.

Prefecţiĭ aŭ întocmit tablourile de pagubele suferite de locuitorĭ cu ocasiunea inundaţiilor, arătând şi sumele cu care ar trebui a li se veni în ajutor.

Zilele acestea consiliul de miniştri va cerceta acele tablourĭ şi apoĭ va dispune a se ordonanţa sumele pe judeţe.

Trenul accelerat din Moldova a deraiat erĭ dimineaţă în dreptul staţieĭ Bărboşĭ. Pasageriĭ aŭ fost nevoiţĭ a face drumul la Galaţĭ în trăsurĭ.

De altmintrelea nu s'a întâmplat nimic.

La 8 Iunie viitor încep esamenele la Conservator.

Pe ziua de 1 Iunie se vor face maĭ multe numirĭ la Eforia Spitalelor.

Aflăm că sub-comisarul Petre Popescu a arestat zilele trecute pe un frênar anume Vasiliu Alexandru, pe care l'a bătut într'un mod îngrozitor.

Aducem acest fapt la cunoştinţa publiculuĭ de oare-ce n'avem la cine reclama.

Bătăile şi schingiurile sunt tolerate şi ordonate.

Un cetitor al nostru, bun cunoscut al prefectuluĭ de poliţie al Capitaleĭ, ne comunică că a întrebat pe D. Rasty ce mĕsurĭ s'a luat în afacerea ofiţerilor carĭ aŭ încălcat redacţia noastră.

D. Rasty a rĕspuns că, cu toate că casul nu e de competinţa D-sale, totuşĭ a ordonat o anchetă.

Asigurarea prefectuluĭ de poliţie e până în acest moment gratuită. Nicĭ o anchetă nu s'a făcut încă din partea nimĕruĭ.

NUVELELE NOASTRE

DEZMOŞTENITUL

Treceam prin saloanele spitaluluĭ, mare şi trist, impunătoare ca durerea ce domnea acolo.

Priveam sfîşietoarea realitate din aceste locuinţe şi înghiţeam acel aer, străbătut de mirosul doctoriilor şi cutremurat de ecoul vaetelor ce eşeaŭ din piepturile atîtor fiinţe!

Un prieten, — internul de serviciŭ, — care mĕ ducea de la un bolnav la altul, îmĭ arăta la fie-care pas o nouĕ suferinţă groaznică, un noŭ chin ucigător.

Paturile ereaŭ toate ocupate. Ceĭ maĭ mulţĭ dintre bolnavĭ eraŭ din rîndul mulţimeĭ deznăjduite şi zbuciumate de frig şi de foame Cele maĭ multe din boale eraŭ venite din lipsă... Iarna în anul acela, era înspăimîntătoare. Mulţĭ săracĭ aŭ murit, acoperiţĭ sub troiane de zăpadă, pe cîmpurĭ; alţiĭ, aŭ fost găsiţĭ îngheţaţĭ pe stradele oraşuluĭ iar alţiĭ, doborîţĭ de boale, aŭ umplut spitalele.

Când ne apropiarăm de cel din urmă pat, din fundul unuĭ salon, prietenul îmĭ zise: „Aicĭ veĭ vedea pe un bătrân cerşetor. Alaltă erĭ noapte — ştiĭ ce frig a fost în nopţile trecute, — fu găsit despre ziuă, aproape mort, pe una din stradele oraşuluĭ. Picioarele sunt cu desăvîrşire degerate,“

.... Intins în lungul patuluĭ de fier al spitaluluĭ, zăcea un om cu barba sură şi pĕrul alb ca zăpada ce era aşternută afară. Pe figura luĭ îngrijită şi uscată ca o scândură veche, în gropile adîncĭ ale obrajilor scofilciţĭ şi ale orbitelor în privirea sfîşietor de tristă şi pierdută a ochilor luĭ marĭ şi umezĭ de lacrămĭ, erea icoana suferinţeĭ întrupate.

Cum îşĭ îndreptase ochiĭ în spre noĭ, acum ne privea pătrunzător. Prietenul meŭ, după ce îl examină puţin, îmĭ zise încet:

— Are o febră de reacţiune din ce în ce maĭ pronunţată.

El asculta şi ne privea nemişcat.

— Cum te maĭ simţĭ, bătrînule? îl întrebă internul.

Drept rĕspuns, pe buzele luĭ se ivi un zîmbet de o ironie nemărginit de tristă, şi un oftat adânc şi prelungit îĭ eşi din piept. Apoĭ cu glasul şi privirea rugătoare, ca a unuĭ martir istovit de chinurĭ, zise:

— Domnişorule, maĭ am mult până să scap?

— De ce vorbeştĭ aşa, bătrânule? rĕspunse internul.

Nu-ţĭ pierde curagiul! Aicĭ eştĭ îngrijit bine O să te facĭ sănătos....

— Să mĕ fac sănătos? Să maĭ trăesc? Să mĕ duc iar la binele ce 'l-am avut în lume? Acolo, de unde am ajuns aicĭ? Oh! Domnişorule! Nu ştiĭ D-ta cât de blestemată e viaţa mea! De bine, n'am ajuns eŭ aşa!....

Apoĭ, printre lacrămile ce-l podidiră şi suspinele ca de copil, pe care se silea să le înăbuşe, de-o-dată vĕzuiŭ pe chipul luĭ o seninătate.. ca a morţeĭ. In luminile ochilor, acum pironiţĭ în sus, se ivise umbra uneĭ speranţe. Cu şoapte întretăeate de suspine urmă:

— Dar, în sfîrşit simt că nu maĭ am mult până voiŭ scăpa.

A treia zi se sfîrşise totul!

* * *

....Un mizeralul cerşetor, care de multe orĭ cu arătarea luĭ, a turburat linîştea şi cu bocetele luĭ a supărat auzul multor fericiţĭ.

O fiinţă netrebnică şi prea îndrăzneaţă... care, pentru a cere pâne, de multe orĭ tot ar fi maĭ apărut cu chipul luĭ care indispune şi cu zdrenţele-ĭ murdare, înaintea vre unuĭ nobil... milionar, saŭ a escelenţeĭ unuĭ ministru; şi—de n'ar fi fost împedecat de poliţie,—poate chiar înaintea majestăţeĭ unuĭ rege...

S. Arcadescu.

DIFERITE STIRI

INSTITUTUL METEOROLOGIC

Bucureştĭ 24 Maiŭ 1893.

Inălţimea Barometrică la 0° . . . 745.8
Temperatura aeruluĭ 18.5
Vîntul . . . . tăricel de la SW
Starea ceruluĭ . . . . acop.
Temperatura maximă de erĭ. . . 22
„ minimă de astăzĭ . . 11
„ la noĭ a variat între 29 şi 10

Vêntul tare de erí continuă, timpul închis şi rĕcoros.

Ploaie a căzut în următoarele localităţĭ: Mihăilenĭ, Dorohoiŭ, Botoşanĭ, Ştefăneştĭ, Paşcanĭ, Iaşĭ, Păinceştĭ, Dragomireştĭ, Vasluiŭ, Huşĭ, T.-Ocna, Bacăŭ, Bêrlad, Tecuciŭ, Odobescĭ, R.-Sărat, Buştenĭ, Sinaia, T.-Vesteĭ, C.-Lung, C.-de-Argeş, Piteştĭ, Călimăneştĭ, T.-Severin, Găeştĭ, Plăineştĭ, Piatra şi Ploeştĭ.

DIN ŢARA

Agenţia Română ne transmite următoarea telegramă:

BERLIN, 24 Maiŭ.—*Noul împrumut român 5 la sută amortisabil de 50 de milioane francĭ a fost încheiat cu un sindicat în care se coprinde Disconto Gesellschaft, Bleichroeder din Berlin, Rotschild din Francfurt şi Banca Naţională a Românieĭ. Sindicatul ia jumătate ferm, iar restul după opţiune.*

FOIŢA ZIARULUĬ „ADEVERUL“

(100)

FORTUNE DU BOISGOBEY

Blana spânzuratuluĭ

(Urmare la Loja sângerată)

CAPITOLUL VII

Acum, ca să vorbim maĭ serios, pot să vĕ spun că cercetările aŭ şi început. Giuvaergiĭ vor fi interogaţĭ şi maĭ cu seamă aceĭ al căror comerţ nu datează de alaltăierĭ, căcĭ juvaerul e vechiŭ. Trebue să aparţină uneĭ femeĭ bogate, elegante, căcĭ are o valoare arsistică. Credeţĭ că am avut un moment în care mĭ am închipuit că maĭ vĕzusem acel juvaer în societate? Iată ce va să zică a îţĭ petrece vieaţa în probleme judiciare; sfârşeştĭ prin a avea vedeniĭ bizare. Dar ce are aface... într'o zi am să-l arăt guvernanteĭ D-tale. Ea se cunoaşte în toate celea şi e în vrâsta în care îşĭ poate aminti ceĭ maĭ însemnaţĭ juvaergiĭ din timpul luĭ Louis-Philippe.

Veselia judecătoruluĭ de instrucţie nu se întinse şi asupra vĕduveĭ; Nointel însă care înota în bucurie şi care murea de poftă de a alerga la marchisă, crezu că momentul de-a lăsa pe magistrat cu viitoarea sa, sosise.

El se retrase, după ce mulţămi călduros D luĭ Darcy care îl făcu să promită că va veni să îl vadă; iar D-na Cambry nu căută de loc să-l reţină.

CAPITOLUL VIII

Eşind din otelul D-neĭ Cambry, Nointel era aşa de mulţămit că n'atingea pământul, cum s'ar zice. El ajunse la Arcul de triumf pe jos, fără să observe cât drum făcuse.

Drumul Câmpiilor-Elisee se întindea dinaintea luĭ, plin de cavalerĭ, pietonĭ şi echipaje, timpul fiind frumuşel. Parisul sărbătorea primăvara, dar Nointel nu era departe de a crede că Parisul sărbătorea scăparea D-neĭ Lestérel şi justificaţia D-neĭ de Barancos.

De odată îĭ veni în minte o idee care aruncă un fel de răceală peste entusiasmul sĕŭ. El îşĭ aminti că D. Darcy, povestindu'ĭ de întrevederea cu marchisa nu pronunţase numele luĭ Simancas şi de aci conchise că marchisa nu vorbise judecătoruluĭ de instrucţie de relaţiile sale cu pretinsul general peruvian. Era destul de firesc ca ea să fi trecut sub tăcere acea neplăcută afacere, dar din nenorocire era tot atât de probabil că Simancas şi Saint-Galmier nu vor imita discreţia sa. Amândoĭ aceştĭ şarlatanĭ aveaŭ tot interesul să provoce un scandal, de vreme ce nu maĭ aveaŭ nimic de aşteptat de la D-na de Barancos care'ĭ gonise Nointel regreta moartea pungaşuluĭ acela plătit de eĭ ca să atace noaptea în uliţă pe jucătoriĭ norocoşĭ la cărţĭ, căcĭ îĭ lipsea prin aceasta principalul mijloc de acţiune. Acum prin ce să'ĭ convingă că eĭ eraŭ aceia carĭ organisaŭ şi exploataŭ atacurile nocturne? Unde să găsească pe ceilalţĭ tâlharĭ salariaţĭ, căcĭ nu operaŭ eĭ însăşĭ? In adevĕr, marchisa îşĭ putea bate joc de denunţările privitoare la afacerea de la Operă, proba care dăduse la lumină inocenţa sa rĕspundea la tot, dar marchisa nu era la adăpostul calomniilor lor interesate. Nimic nu'ĭ impiedica de-a rĕspândi pretutindenĭ vorba că ea fusese amanta luĭ Golymine. Simancas se slujea de anonimat ca vitejiĭ de sabie. Era destul de capabil să întrebuinţeze această armă a oamenilor laşĭ ca să piardă reputaţia D-neĭ de Barancos.

Şi nu numaĭ această primejdie o ameninţa. Accidentul care tulburase sfîrşitul vânătoareĭ nu părea a fi deşteptat bănuelile vânătorilor şi se putea ca autorităţile locale nicĭ să gândească să deschidă o anchetă asupra aceluĭ tragic eveniment; dar Simancas trebuia să bănuiască că glontele care străpunsese capul acolituluĭ sĕŭ nu eşise din ţeava puşteĭ sceleratuluĭ acela şi decĭ, putea să acuse de omor pe marchisă orĭ pe căpitan, după cum ar fi voit s'aleagă. Era chiar probabil că avea să profite de împrejurare ca să'şĭ reînceapă şantagiile.

— Trebue numaĭ de cât să sfârşesc cu ticălosul acesta îşĭ zise Nointel. D-na de Barancos îmĭ spusese că are să povestească judecătoruluĭ de instrucţie istoria celor treĭ bătăĭ de puşcă. Mi se pare că n'a vorbit nimic despre asta şi găsesc că a avut dreptate. Ar fi complicat degeaba situaţia care era deja foarte încordată şi nu ştiŭ zĕŭ cum ar fi luat D. Darcy afacerea. Orĭ cât de în legitimă apărare aĭ fi, tot este pus într'un cas neplăcut când aĭ zdrelit capul unuĭ om. Am să fac pe marchisă să persiste în noua sa hotărîre de a tăcea şi mĕ însărcinez eŭ să ţin pe Peruvian în respect. Crozon, într'un chip saŭ altul mĕ va descotorosi de el. Dacă generalul consimte să se bată, lucru de care mĕ îndoesc foarte. Crozon îl va ucide. Dacă refusă, Crozon îl va urmări cu atâta înverşunare, că-l va sili să părăsească Franţa.

Rĕmâne Saint-Galmier; dar acela nu mĕ îngrijeşte nicĭ cum. Il voiŭ ameninţa să spun comisaruluĭ de poliţie istoria cu clientul alcoolisat şi să aduc ca martor pe negrul seŭ care a auzit pe acel pungaş vorbind de o călătorie la Noumeia în tovărăşia doctoruluĭ; asta i va pricinui o nervosă maĭ puternică de cât toate acele pe care pretinde el că le vindecă. Numaĭ că trebue să mĕ grăbesc să daŭ ochĭ cu aceştĭ douĭ şnapanĭ. D-na de Barancos s'a întors, negreşit că musafiriĭ seĭ n'aŭ rĕmas la Sandouville, Simancas decĭ şi cu demnul seŭ tovarăş trebue să fie în Paris. Cred că aşĭ face bine să-ĭ întâlnesc înainte de a mĕ duce la d-na de Barancos. Imĭ va mulţumi spunêndu-ĭ că nu maĭ are a le duce grija.

Astfel îşĭ vorbea căpitanul scoborênd pe jos drumul câmpiilor Elysee hotărît de a ataca fără întârziere pe vrăşmaşii marchiseĭ. La orele douĕ, avea puţin noroc să-ĭ găsească acasă. Consultaţiile luĭ Saint Galmier începeaŭ cu mult maĭ târziŭ, Simancas avea obiceiul de a merge să dejuneze către douĕ-spre-zece şi jumĕtate la cafeneaua Păceĭ şi apoĭ să se ducă la cerc să-şĭ facă somnul. Nointel se hotărî să înceapă cu Simancas.

In momentul în care el chema o birjă, vĕzuiŭ trecênd pe Claudina Rissler mânând ea însăşĭ calul înhămat la o prea frumoasă victorie. Cum îl zări îl favorisă cu un salut pe care el nu găsi cu cale să i-l întoarcă.

(Va urma).

Eleviĭ şcoaleĭ No. 3 de băeţĭ din Bêrlad aŭ făcut Lunĭ 17 c. a doua escursiune geografică, de astă dată spre Nordul oraşuluĭ, la comuna Zorlenĭ.

In tot parcursul drumuluĭ li s'aŭ dat diferite explicaţiunĭ geografice, ce se referă la comună, judeţ, ţară, etc.

Iniţiatoriĭ acestor escursiunĭ, aşa de folositoare copiilor, atât din punctul de vedere instructiv, cât şi din punctul de vedere al sănătăţĭ, merită aprobarea şi felicitările noastre.

Regretatul Em. Protopopescu-Pake a lăsat prin testament suma de 260.000 leĭ pentru instituţiunea „Protopopul Tudor". Primăria Capitaleĭ a fost însărcinată cu executarea testamentuluĭ.

Magistraţiĭ Curţeĭ de Apel din Iaşĭ carĭ vor presida curţile cu juraţĭ din arondismentul acesteĭ curţĭ sunt: D niĭ E. Donicĭ pentru Iaşĭ, Roman şi Neamţu; G. Dimachi Vasluĭ, Fălciu şi Bacăŭ iar M. Grigoriu Dorohoiŭ, Botoşanĭ şi Suceava.

Cu ocasiunea plecăreĭ Prinţuluĭ Ferdinand la Iaşĭ, poliţia din Bucureştĭ era cu totul zăpăcită şi îngrijată ca nu cum-va urechiatul nepot si moştenitor al conuluĭ Lascarake să fie fluerat şi huiduit când va ajunge în capitala Moldoveĭ.

Poliţia capitaleĭ a organizat o adevĕrată vînătoare în potriva membrilor opoziţiuneĭ spre a vedea care dintr'aceştia se duc la Iaşĭ spre a lua parte la huiduelĭ.

Redacţiunea noastră era supraveghiată Sâmbătă de o mulţime de spionĭ de teamă ca nu cum-va vre-un membru de al redacţieĭ să plece la Iaşĭ.

E de prisos să maĭ spunem că poliţia şi-a împrăştiat de-a surda copoiĭ.

Studenţiĭ şcoaleĭ superioare de medicină veterinară aĭ anuluĭ I-iŭ aŭ plecat erĭ în excursiune botanică la Mogoşoaia însoţiţĭ de D. A. Pilot.

Ziarul socialist *Munca* anunţă că D. Mützner, cunoscutul litograf din Capitală, din propria sa iniţiativă a acordat lucrătorilor din atelierele sale 9 ore de lucru pe zi în loc de 10 după cum lucraŭ.

Felicităm pe tinĕrul litograf care dovedeşte prin această reducere că ştie să aprecieze greutatea munceĭ.

DIN STREINATATE

Prinţul Ferdinand al Bulgarieĭ a fost sĕptămânile trecute obiectul uneĭ manifestaţiunĭ ostile. Pe când trecea în trăsură cu tinĕra sa soţie spre a se duce să asiste la serviciul religios al catedraleĭ din Sofia, s'a auzit din mulţime maĭ multe strigăte: *Sĕrmanul Paniţa!*

Poliţia imediat a procedat la arestarea maĭ multor indivizĭ carĭ sunt bănuiţĭ că fac parte din o asociaţiune secretă şi carĭ tocmaĭ se aflaŭ printre mulţimea de unde pornise acele strigăte.

Guvernul American a hotărît expulzarea unuĭ mare numĕr de chinezĭ carĭ se zice că fac concurenţă lucrătorilor indigenĭ. Din această cauză guvernul chinez a trămis o notă guvernuluĭ American pe care îl ameninţă cu încetarea relaţiunilor în cazul când expulzările nu vor înceta.

File rupte din album

Ştiinţa cea maĭ grea, cea maĭ necunoscută este de a vĕ desvăţa de relele deprinderĭ.

An .....

Pentru a fi virtuos, este suficient de a o voi; dacă aĭ acea voinţă, totul e făcut.

Bossuet.

Linguşirea este moneda cea maĭ falşă, şi de aceia poate ea singură va avea pururea curs.

O. d'Haussonville.

Toate luminele adevĕruluĭ nu pot nimica pentru a opri violenţa, şi nu fac de cât a o irita maĭ mult.

Guizot

Un ultim cuvînt

Dialog între stăpână şi slugă:

— *Ceva maĭ ne pomenit, Ioane! eştĭ beat mort.*

— *Dar bine, Cuconiţă!...... cine ar fi alt-fel vĕzându-te pe mata?*

Ştirĭ Telegrafice

KRENZNACH, 24 Maiŭ. — *Tageblatt* anunţă că o explosie s'a produs ierĭ pe stradă la Kirn (districtul Coblentz). O căruţă încărcată cu praf de puşcă a sărit în aer.

Doue persoane aŭ fost omorîte şi 13 rănite, între care două rănite grav.—Vr'o 30 de case aŭ fost vătămate.

PETRECERI INTIME

No. 40. CUVENT PATRAT

De *Un Xenamorisit.*

Lector, dragă, cu răbdare
Ajungĭ la tot ce doreştĭ,
Iar de-l face vre-o lucrare
Prima vorbă o să găseştĭ.

* * *

Indoind p'a doua însă,
Maĭ cu chiŭ şi maĭ cu vaĭ,
Cum e moda azĭ de întinsă
Peste *tata* sigur daĭ.

Soluţiunea problemeĭ No. 38. Cuvênt în Romb.

```
   P
  COC
 COPAC
POPANAN
 CANAR
  CAR
   N
```

Aŭ deslegat: Căpitan Nicola, Fetele din Popanan. Un Xenamorisit, De la Vadulat (Loco) Imbre Don Juan de Ungaria, Torcivia şi Aciuel (Câmpulung).

Ghidmăriţa (*Botoşanĭ*), al II-lea Nicu şi Lică din (*Brăila*) (şarada D-tale a fost deja publicată).

Notă. Deslegările trebuesc trimise D-luĭ *Sfinx* la redacţia noastră.

Sfinx.

Ultime Telegrame

Din delegaţiunile austro-ungare

VIENA, 24 Maiŭ.—Comisiunea delegaţiuniĭ austriace a discutat bugetul afacerilor străine. D. Dumba, raportorul, a constatat cu o mare satisfacţiune ferma şi nestrămutata existenţă a alianţeĭ de pace a Europeĭ centrale, caracterul amical al raporturilor cu Rusia, dragostea decisă a ambilor suveranĭ pentru pacea, îmbucurătoarea consolidare a stăriĭ de lucrurĭ în Bulgaria şi Serbia, desvoltarea economică şi culturală a Românieĭ. Raportorul a propus comisiuniĭ de a exprima cea maĭ vie adesiune la politica D-luĭ de Kalnoky şi încrederea în acest ministru.

D. Lupul, delegat, doreşte ca Austro-Ungaria să ia iniţiativa uneĭ propunerĭ de desarmare generală.

D. de Kalnoky ia cuvêntul şi declară că nu poate să repete de cât cea ce a zis deja. Increderea că situaţiunea pacifică va continua, se măreşte. Ministrul nu vrea prin aceasta să facă o declaraţiune de sensaţie; el vrea numaĭ să exprime un sentiment bazat, nu pe oare-carĭ evenimente, ci pe nemărginita încredere în pacea care s'a restatornicit în întreaga Europă.

Pericolul de rĕsboiŭ nu se presentase nicĭ odată ca iminent; însă nişte contraste marĭ şi o oare-care excitaţie implică situaţiuniĭ politice un caracter de nedumerire care obliga pe toate puterile a asigura pacea prin întărirea mijloacelor lor militare şi a se ţine gata la orĭ-ce eventualitate. Ast-fel se esplică faptul că desvoltarea organisaţiuniĭ militare a devenit una din cele maĭ importante chestiunĭ, fără ca cine-va să fi urmărit scopurĭ agresive şi în tot casul în Austro-Ungaria a avut un asemenea scop.

Propunerea delegatuluĭ Lupul n'are nicĭ o şansa de realisare într'un timp apropiat. Negreşit că scopul urmărit de politica lumeĭ civilisate nu poate să consiste de cât în asigurarea păciĭ. Basată pe aceasta Austro-Ungaria caută să restatornicească o stare de lucrurĭ, care să înlesnească desvoltarea situaţiuniĭ interioare, binele naţional şi prosperitatea populaţiuniĭ; însă suposiţia că desarmarea generală poate fi iminentă saŭ realisabilă în condiţiuni'e actuale, ar fi ilusorie. Ar fi deja un mare progres a obţine puţin câte puţin o stare staţionară.

Desarmarea generală îmĭ pare atât de posibilă ca în trecut din causa condiţiunilor serviciuluĭ şi a organizaţieĭ militare, care există în toate Statele cât timp vom fi aduşĭ în posiţiune, ar trebui să facem faţă pericolelor ce ar putea să ameninţe existenţa Statuluĭ. Guvernul va fi dator să desvolte în mod energic şi să îmbunătăţească organisaţiunea militară, pentru a conserva la orĭ-ce eventualitate sentimentul de siguranţă; câtă vreme cele-l'alte puterĭ vor continua cu preparativele lor militare, Austro-Ungaria şi aliaţiĭ eĭ, va trebui să ia în seamă această trebuinţă. Ministrul speră că condiţiunile favorabile produse de relaţiunile amicale ale suveranilor şi guvernelor şi dragostea de pace a popoarelor vor conduce la o stare normală şi vor permite a se apropia de scopul urmărit de întreaga politică a păciĭ.

D. de Kalnoky constată că raporturile cu toate puterile nu s'aŭ modificat în nicĭ un punct de vedere. Cu toate că în ceeace priveşte Rusia, nimic nu autorisă a avea cea maĭ mică temere din partea eĭ, ministrul crede că trebuie să declare, faţă cu importanţa acestuĭ imperiŭ vecin, că relaţiunile între ceĭ doĭ suveranĭ şi între ambele guverne sunt foarte amicale şi speră că se vor menţine. Increderea e pretutindenĭ stabilită că elementele conducătoare ale Rusieĭ aspiră la pace.

Ministrul nu atribuie nicĭ o importanţă limbagiuluĭ adesea pasionat al preseĭ ruse, căcĭ presa n'are nicĭ o acţiune decisivă.

In ceea-ce priveşte orientul, oare-care linişţire s'a produs. Ministrul nu vede sub care raport ar putea să influenţeze evenimentele recente din Serbia asupra monarchieĭ austro-ungare.

ULTIME INFORMATIUNI

Ferdinand la Jaşĭ

Duminecă, cu trenul de dimineaţă, aşa zisul moştenitor al coroaneĭ a sosit în Iaşĭ întovărăşit de D. Lascar Catargu; D. Take Ionescu sosise cu o zi înainte, Sâmbătă.

La gară a fost întâmpinat aproape numaĭ de administraţie şi de armată; dintre cetăţenĭ am observat pe foarte puţinĭ, cu toate că cu doue zile înainte comisariĭ umblaŭ cu limba scoasă prin despărţirĭ şi rugaŭ pe cetăţenĭ să vie Duminecă la gară.

In minutul când Ferdinand se coborî din vagon, soldaţiĭ şi poliţia scoaseră un *ura!* slab; iar lumea cea-l'altă se uita la el zîmbind şi fără ca măcar să se descopere.

De aci prinţul a plecat spre D. general Budişteanu. In tot parcursul acesta n'a primit nicĭ o aclamaţie. De alt-fel lumea era foarte puţin numeroasă.

Marele otel Traian, gol; pe vastul sĕŭ peron numaĭ câţĭ-va chelnerĭ. Uşa de la clubul liberalilor, care se află în unul din saloanele oteluluĭ Traian şi care uşă dă în stradă, era închisă.

Nicĭ un steguleţ măcar nu împodobea această impozantă zidire.

* * *

La oreie 11 Ferdinand a plecat de la D. general Budişteanu cu D-niĭ Catargiu şi Take Ionescu spre noua construcţie a Universităţeĭ, unde urma a se pune piatra fundamentală.

Localul era plin de curioşĭ, plus administraţia şi eleviĭ diferitelor şcolĭ. Primirea ce i-s'a făcut şi aci nu e de invidiat.

După săvĕrşirea slujbeĭ religioase oficiată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ împreună cu înaltul cler, Ferdinand începu să citească un discurs. Imĭ este însă cu neputinţă să descriŭ ce ilaritate a produs acest discurs citit într'o Românească de toată frumuseţea. La urmă sfârşi zicênd: *Să trăiască scumpa noastră România!*

Ultimele luĭ cuvinte aŭ fost acoperite cu tunete de aplause ale elevilor din clasele primare. L'aŭ aplaudat de asemenea miniştriĭ, prefecţiĭ, deputaţiĭ şi încă câţĭ-va inşĭ carĭ se guduraŭ pe acolo, precum e D. Petru Misir, etc.

Al doilea a vorbit D. Culianu, rectorul universităţeĭ şi apoĭ D. Take Ionescu; iar după aceia s'a adus şampanie şi Ferdinand a înghiţit vr'o doue pahare, ciocnind cu miniştriĭ, cu rectorul universităţeĭ şi cu alţiĭ.

O prevestire rea pentru viitorul Rege (?) este că s'a lovit cu fruntea de peatra fundamentală. A doua prevestire rea este că în noaptea în care venea spre Iaşĭ a ars parte din medeanul S-tuluĭ Spiridon şi anume gaştele casapilor.

* * *

De aci a plecat spre I P. S S. Mitropolitul căruia i-a făcut o vizită şi apoĭ s'a dus în salonul primărieĭ unde a avut loc un copios banchet la care aŭ luat parte mulţĭ guvernamentalĭ. După banchet, care a avut loc la oarele unu, a visitat bisericele Treĭ Erarhĭ şi S-tul Neculaĭ, cel bogat; apoĭ internatul Liceuluĭ, laboratorul de anatomie, etc.

Pretutindenea a stat câte 5 minute Este de observat că tînĕrul a făcut aceste din urmă vizite într'o uniformă foarte simplă, purtând chiar un chipiŭ de doc. In vizite a fost întovărăşit numaĭ de D. Take Ionescu. In timpul cât parcurgea stradele păstra o atitudine de om îngânfat faţă de public. De alt-fel şi publicul i-a arătat un dispreţ şi o nepăsare elocuentă. La orele 6 Ferdinand a părăsit Iaşul. Intre aceĭ carĭ l'aŭ petrecut până la gară am observat şi pe Mitropolitul Moldoveĭ.

* * *

In definitiv primire maĭ rece nu se poate. Toată truda poliţieĭ a fost zadarnică.

D. Catargiu a rĕmas încă în Iaşĭ unde va face diferite inspecţiĭ.

Corespondentul.

Portretele (clişee zincografice) ale luĭ Eminescu, *Al. Vlăhuţă*, Traian Demetrescu, V. G. Morţun, A. C. Cuza, *Aristiţa Romanescu*, D. Teleor, *Agata Bârsescu*, Iosef Hussar, şi alte clişee de actualitate saŭ umoristice, în foarte bună stare, sunt **de vînzare** cu preţ de **cincĭ leĭ** fie-care, pentru cumpărătoriĭ în total; un singur clişeŭ, **10** leĭ —A se adresa de urgenţă: *Sĕptămâna Ilustrată*, str. Legislatoruluĭ No. 2 (casa proprie), Bucureştĭ.

Aceste clişee pot servi admirabil pentru un calendar ilustrat pe 1894.

Cele şeapte locurĭ ce s'aŭ creat acum la Teatrul Naţional, prin noul buget, şi retribuite câte 100 fr. se vor da celor maĭ bunĭ absolvenţĭ aĭ Conservatoruluĭ.

Oficiul stăreĭ civile de la Primăria Capitaleĭ, se va muta zilele acestea în casa Appel, str. Doamneĭ.

Pe la sfîrşitul luneĭ va apare Anuarul şi colecţia de legĭ a ministeruluĭ Domenielor.

Direcţiunea sanitară, a cerut medicilor şefĭ de judeţe, de a trimete statisticĭ exacte asupra pelagroşilor.

Legea maximuluĭ se va promulga sĕptămîna aceasta.

La 1 Iunie se vor face alegerĭ comunale la Călăraşĭ.

Comisiunea pentru examinarea elevilor de la Conservator se compune din D-niĭ Gr. Cantacuzino, Ed Vachmann, C. Stăncescu şi *Sterian arhitect*.

La Iaşĭ se vor începe la 1 Iunie esamenele pentru maĭ multe catedre de institutorĭ.

La alegerile comunale din Botoşanĭ a reuşit lista guvernamentală, în frunte cu D. Boldur-Epureanu. Opoziţia s'a abţinut.

Pe podul de peste Ialomiţa va fi construită linie dublă; de asemenea linia Bucureştĭ-Ploeştĭ va fi dublă, aşa în cât comunicaţia pe această întindere se va efectua fără întâlnire şi aşteptare la staţiĭ.

Tipografia Modernă Gr, Luis Strada Academieĭ No. 24